

Utbildningsinspektion i Svartbjörnsbyns skola

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Bodens kommun och besökt Svartbjörnsbyns skola den 12 mars 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Svartbjörnsbyns skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Svartbjörnsbyns skola intervjuades rektorn, personal i förskoleklass och årskurs 2 och 5, representanter för elevhälsan, elever i årskurs 5 samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte även lektioner i flertalet årskurser och verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Beskrivning av skolan

Svartbjörnsbyns skola	Antal elever
Förskoleklass	18
Grundskola	149
Skolbarnsomsorg	65

Källa: Skolans uppgifter

Utbildningen vid Svartbjörnsbyns skola omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Ett fritidshem är integrerat i verksamheten. Fritidshemmet består av två avdelningar, en integrerad i skolan och en avdelning inrymd i ett friliggande hus på skolgården. Skolbarnsomsorgen beskrivs i en särskild rapport.

Eleverna är indelade i åldershomogena klasser och personalen är organiserad i tre arbetslag, förskoleklass och årskurs 3, årskurserna 1–2 och 4–6. I årskurs 7 fortsätter eleverna i Sandensskolan som ligger i centrala Boden.

Skolans elevhälsoteam består av rektorn, skolsköterska och specialpedagog. För skolan finns också tillgång till kommunens elevhälsoteam.

Svartbjörnsbyns skola leds av en rektor som förutom skolan och fritidshem också har ansvar för en förskola.

Svartbjörnsbyns skola ligger i ett villaområde cirka fem km från centrala Boden. Skolan består av en huvudbyggand, fristående matsal, en mindre byggnad samt idrottshall.

Helhetsbedömning

Inspektionen visar att Svartbjörnsbyns skola har goda förutsättningar att nå målen för utbildningen. Verksamheten visar på många positiva kvaliteter. Trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på skolan. Skolan arbetar aktivt och målmedvetet med värdegrundsfrågor i den dagliga verksamheten. Personalen och rektorn är kompetenta och erfarna. Närmiljön erbjuder också goda förutsättningar för genomförandet av utbildningen.

Inom ramen för kvalitetsarbetet genomför skolan uppföljning och utvärdering av kommunens prioriterade målområden och vidtar åtgärder för ökad måluppfyllelse. Skolan följer företrädesvis och dokumenterar kunskapsutvecklingen i ämnena svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen sker ingen systematisk uppföljning och utvärdering av resultaten i årskurs 5, vilket måste förbättras.

Skolans arbete med kunskap och bedömning har gett avtryck i verksamheten. I flera ämnen är målen tydliggjorda för eleverna där utgångspunkten är mål att sträva mot. Det är viktigt att skolan fortsätter utvecklingsarbetet och tydliggör målen i alla ämnen så att eleverna ges större möjlighet att ta ansvar och påverka sitt lärande.

Inom ämnena idrott och hälsa samt teknik, som utgör skolans profil, ger samtliga intervjuer en bild av att eleverna når goda resultat. Eleverna visar en positiv inställning till ämnena och har utvecklat förståelse och förmågor i flera avseenden. När det gäller kunskapsresultaten i de nationella ämnesproven bör enligt inspektörerna skolan kunna nå högre resultat. Skolan har uppmärksammat resultaten och exempelvis ökat lärarbemanningen i ämnet matematik och genomför daglig läsning för att öka läslusten hos eleverna. Eleverna har också möjlighet att arbeta praktiskt och laborativt i skolans matematikverkstad. Det framkommer dock behov av att ytterligare utveckla arbetssätt och arbetsformer utifrån resultaten.

Sammantaget visar de förbättringsinsatser som påtalas i denna rapport att rektorn inom ramen för kvalitetsarbetet tydligare bör ta det pedagogiska ledningsansvaret för uppföljning och utvärdering av skolans resultat.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Elevernas kunskapsutveckling följs inte upp och utvärderas i förhållande till kursplanernas krav i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen och 2.7 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 1 och 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Skolans kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningens krav (3 och 3a §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolan genomför inte elevens val (2 kap. 19 – 20 §§ grundskoleförordningen).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan måste säkerställa att särskilt stöd ges till alla elever som befaras att inte nå målen.
- Specialpedagogisk kompetens bör öka vid skolan.
- Skolans individuella utvecklingsplaner bör förbättras.
- Skolans åtgärdsprogram bör förbättras.
- Skolan måste säkerställa elevernas möjlighet att nå målen i hem - och konsumentkunskap i årskurs 5.
- Elevernas tillgång till datorer bör öka vid skolan.
- Rektorn bör inom ramen för kvalitetsarbetet tydligare ta det pedagogiska ledningsansvaret för uppföljning och utvärdering av skolans resultat.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Andel flickor och pojkar (i procent) som har nått målen i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik i årskurs 5 år 2007 vid Svartbjörnsbyns skola.

Ämnen	Flickor	Pojkar
Svenska	85	91
Engelska	85	96
Matematik	58	87

Källa: Svartbjörnsbyns skola

Kommentar:

Inom ramen för skolans profilering av idrott och hälsa samt teknik når skolan hög måluppfyllelse. Inspektörerna konstaterar att pojkarna når högre måluppfyllelse än flickorna i de nationella ämnesproven. I matematik når 77 procent av eleverna målen i årskurs 5 i de nationella ämnesproven. Skolan har vidtagit åtgärder för att förbättra resultaten i matematik genom att eleverna arbetar i halvklass och en verkstad för praktisk och laborativ matematik har byggts upp. I svenska genomför lärarna exempelvis daglig läsning och anpassade böcker vilket enligt skolan ökat läslusten hos eleverna. I skolan finns dock ingen sammanställning av elevernas måluppfyllelse i årskurs 5 i övriga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Skolan genomför regelbundna utvecklingssamtal som leds av eleverna och de är delaktiga i upprättandet av en individuell utvecklingsplan. Den sammanvägda bedömningen grundar sig främst på att lärarna inte genomför uppföljning och utvärdering i samtliga ämnen. Därmed saknar skolan ett viktigt verktyg för att få en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i relation till de nationella målen. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Uppföljning av alla ämnen

Enligt läroplanen ska skolan följa upp resultaten så att undervisningsmål och metoder kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav. Vid Svartbjörnsbyns skola följer lärarna regelbundet upp och utvärderar elevernas kunskapsutveckling i svenska, engelska och matematik genom exempelvis LUS, diagnostiska prov i årskurs 2 samt de nationella ämnesproven i årskurs 5. Ett arbete pågår också med att införa digital portfolio. Lärarna har dock inte verktyg för att systematiskt följa upp och utvärdera elevernas kunskaper i övriga ämnen. Inspektörerna bedömer att lärarna systematiskt måste följa upp kunskapsutvecklingen och utvärdera resultaten i alla ämnen i relation till läroplanen och kursplanerna.

Utvecklingssamtal

Läraren ska fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Vid Svartbjörnsbyns skola skickas underlag för utvecklingssamtal hem i förväg och utvecklingssamtalen leds av eleverna där varje elev är delaktig i upprättandet av en individuell utvecklingsplan. I underlagen finns flera ämnen dokumenterade och bedömningsmatriser som tydliggör vad eleverna ska kunna. Inspektörerna bedömer att lärarna bör fortsätta att tydliggöra elevernas resultat i alla ämnen relaterat till målen i läroplanen och kursplanerna.

Individuell utvecklingsplan

Den individuella utvecklingsplanen ska vara framtidsytande och ha sin utgångspunkt i mål att sträva mot i läroplanen och i kursplanerna. Det bör också tydligt framgå vilka insatser som skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen. De planer som inspektörerna tagit del av beskriver ämnena svenska, engelska och matematik samt social utveckling och målen är inte alltid utvärderingsbara. De insatser som ska vidtas läggs främst på vad eleven ska göra och mindre på tydligt vilka insatser som skolan ska vidta för att eleven ska utvecklas mot målen. Inspektörerna bedömer att skolans individuella utvecklingsplaner bör förbättras. Se Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling,
- om lärarna vid bedömning utgår från de nationella målen i kursplanerna.

Bedömning av området Bedömning.

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Lärarna arbetar aktivt med styrdokumentet och i flera ämnen finns lokalt bearbetade bedömningsmatriser som stöd för bedömningen. I kommunen pågår också ett utvecklingsarbete om kunskap och bedömning vilket inspektörerna ser positivt på. Lärarna använder resultaten av de nationella ämnesproven för att ge eleverna stöd och förändra arbetssätt. Det är viktigt att skolan fortsätter med utvecklingsarbetet avseende bedömning och att målen tydliggörs i alla ämnen.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,

- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolan arbetar medvetet utifrån mål att sträva mot. Undervisningen varierar och olika arbetssätt genomförs. Eleverna har möjlighet att påverka i skolgemensamma frågor och de är nöjda med hur elevrådsarbetet fungerar. I flera sammanhang tas elevernas intressen och önskemål tillvara. Eleverna har också viss kännedom om målen och de har en ökad medvetenhet om vad de kan. Skolan erbjuder en god studiemiljö och ger utrymme för olika kunskapsformer. Även barnen i förskoleklassen får överlag goda förutsättningar att utvecklas i den riktning som målen för skolformen anger. Samverkan mellan förskoleklass, skola och fritidshem fungerar väl. Även föräldrasamverkan som avser varje enskild elev fungerar väl och samverkan avseende övergripande frågor som behandlas i verksamhetsstyrelsen är ett påbörjat förbättringsområde vid skolan.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans intention är att anpassa undervisningen till elevernas skiftande behov och förutsättningar. Iakttagelser i klassrummen har också visat hur elever får uppleva olika arbetsmetoder och läromedel. För ämnet matematik finns exempelvis en verkstad för praktisk matematik och lärarna uppmärksammar och hjälper elever i svårigheter. Rutiner finns för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och resurser används relativt flexibelt. Det finns behov av följande förbättringsinsatser:

Särskilt stöd

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Vid Svartbjörnsbyns skola finns rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Specialpedagogen genomför diagnoser av olika slag och arbetar främst med enskilda elever som har läs- och skrivsvårigheter. Stödinsatserna ges i huvudsak utanför klassens ram och företrädesvis i ämnena svenska, matematik och engelska. För andra ämnen ansvarar undervisande lärare. Skolans ambition är att så tidigt som möjligt ge särskilt stöd till elever i behov av det. Samstämmiga uppgifter visar att särskilt stöd ges i praktiken främst till de äldre eleverna. Bland de yngre eleverna ger klassläraren stöd utifrån sin kunskap. Enligt inspektörerna är det angeläget att skolan följer upp på vilket sätt stödresurser används och vilka effekter det får för att på bästa sätt komma alla elever tillgodo. Det är också viktigt att skolan försäkrar sig om att elever inte rutinmässigt tas ut ur klassrummet för stödundervisning utan att den bedömning som görs verkligen sätter elevens behov i första rummet. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att särskilt stöd ges till alla elever som befaras att inte nå målen.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredning visar att eleven behöver särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd. Av de åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av varierar kvaliteten. Skolan bör exempelvis arbeta för en gemensam kunskap om hur mål och åtgärder kan formuleras. Det är också viktigt att i åtgärdsprogrammen förtydliga ansvarsfördelningen mellan hem och skola så att det tydligt framgår vilka åtgärder skolan ska vidta för att eleverna ska nå målen. Inspektörerna bedömer att skolans åtgärdsprogram bör förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolan arbetar aktivt och målmedvetet med värdegrundsfrågor i den dagliga verksamheten. Trygghet och trivsel är den dominerande bilden av klimatet på skolan. Elever, föräldrar och personal upplever att det generellt råder en god stämning i skolan. Intervjuer tyder på att föräldrar känner förtroende för skolläda och personal som snabbt tar tag i eventuella konflikter. Fall av kränkningar förefaller vara ovanliga. Elever i olika åldrar leker med varandra på raster och får ibland undervisning i åldersblandade grupper. Skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med elever och personal. Inom bedömningsområdet finns ändå behov av följande förbättringsinsats:

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling ska varje skola upprätta en likabehandlingsplan. Planen ska vara anpassad till den egna verksamheten, utgå från en aktuell kartläggning av situationen på skolan och årligen följas upp och utvärderas. Vid Svartbjörnsbyns skola finns en utarbetad likabehandlingsplan som tar upp alla diskrimineringsgrunder och innehåller exempel på det förebyggande arbetet, arbetet med att upptäcka och åtgärda kränkande behandling samt en nulägesbeskrivning. Det finns en arbetsgång som anger hur kränkningar ska hanteras mellan elever och mellan vuxna. Däremot anges inte hur kränkningar ska hanteras mellan elev och vuxen. För förskolan och skolan finns en tydlig arbetsgång i arbetet men inte för skolbarnsomsorgen. Vidare framkommer att elever, personal och föräldrar inte medverkat i framtagandet av likabehandlingsplanen. Inspektörerna vill i det sammanhanget uppmärksamma skolan på att planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av elever, personal och föräldrar. Inspektö-

terna bedömer att likabehandlingsplanen inte motsvarar lagens krav. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Eleverna vid Svartbjörnsbyns skola har överlag god tillgång till utbildning. Skolan har exempelvis förutsättningar att genomföra undervisning i samtliga ämnen. Inom bedömningsområdet finns ändå behov av följande förbättringsinsatser:

Valmöjligheter

I elevens val ska eleverna, enligt grundskoleförordningen erbjudas ett allsidigt urval av ämnen. Undervisningen ska syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen för att öka elevernas motivation för studier. De äldre eleverna vid Svartbjörnsbyns skola genomför temadagar med ett visst utbud av aktiviteter som alla ska genomföra. De yngre eleverna har temadagar utifrån värdegrundsfrågor och inom naturorienterande ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan inte genomför elevens val enligt förordningen.

Garanterad undervisningstid

Enligt skollagen, bilaga 3 ska ett visst antal undervisningstimmar erbjudas i skolans ämnen eller ämnesgrupper. Timplanen för Svartbjörnsbyns skola anger att hem - och konsumentkunskap genomförs i årskurs 5. Vid intervjuer framkommer dock en otydlighet om hur ämnet genomförs och om eleverna har möjlighet att nå målen i årskurs 5. Inspektörerna bedömer att skolan behöver säkerställa elevernas möjlighet att nå målen i hem - och konsumentkunskap i årskurs 5.

Tillgång till nödvändig utrustning

Enligt läroplanen ska varje elev efter genomgången grundskola, kunna använda informationsteknik som ett verktyg för kunskapssökande och lärande. Vid skolan finns ett fåtal datorer som är av äldre modell. Inspektörerna bedömer att tillgången till datorer bör öka för eleverna.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Svartbjörnsbyns skola har en hög andel pedagogiskt utbildad personal med god kompetens och flertalet har lång erfarenhet. Lärare undervisar i huvudsak i ämnen som de har utbildning i. Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen och har mångårig erfarenhet som skolläda. Vidare pågår ett utvecklingsarbete kring styrdokumentet som gett tydliga avtryck i verksamheten. Det är enligt inspektörerna viktigt att skolan fortsätter med det arbetet. Inspektörerna konstaterar att kompetensutveckling genomförs och kurser som ger högskolepoäng genomförs i begränsad omfattning. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Personalens utbildning

Skollagen anger att skolan är skyldig att använda pedagogisk personal som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Svartbjörnsbyns skola har specialpedagogisk kompetens i viss omfattning och vid inspektionen framkommer behov av att säkerställa att alla elever i behov av särskilt stöd får stöd och att systematiskt följa upp och utvärdera de stödinsatser som genomförs. Inspektörerna bedömer att skolan bör öka tillgången till specialpedagogisk kompetens.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Intervjuer och dokumentation visar att personal, elever och föräldrar har förtroende för rektorn och att rektorn fattar adekvata beslut och löser de problem som uppstår. Rektorn arbetar också för att hålla sig förtrogen med verksamheten och har mångårig erfarenhet av ledarskap. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Rektor som pedagogisk ledare

I läroplanen anges att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och skollagen anger att det är rektorns ansvar att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Rektorn är ny sedan två år och arbetar deltid. Enligt intervjuer har rektorn inte kunnat utöva sitt pedagogiska ledarskap i den omfattning som är önskvärd. Intervjuer bekräftar att rektorn förutom kunskap och bedömning visar engagemang för att utveckla undervisningen i teknik och matematik. Inspektörerna bedömer att rektorn bör utveckla det pedagogiska ledningsansvaret.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Rektorn har enligt läroplanen ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Som tidigare nämnts följer inte lärarna upp elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Skolan har därmed inte en samlad bild

av elevernas kunskapsresultat. Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att rektorn måste ta ansvar för att skolan systematiskt följer upp och utvärderar elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen både på individ- och skolnivå.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Svartbjörnsbyns skola har en struktur och en årscykel för sitt kvalitetsarbete. Det övergripande uppföljnings- och utvärderingsarbetet utgår från kommunens prioriterade målområden. Det sker under så kallade ”kvalitetsveckor” där skolledning och personal för diskussioner om skolans olika insatser och resultat samt bedömer måluppfyllelse utifrån en fyrgradig skala. Som underlag använder skolan den lokala arbetsplanen, nationella diagnoser, prov, LUS, enkäter, utvärderingar och observationer. Det framkommer också att den lokala arbetsplanen har en viktig roll i kvalitetsarbetet. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Systematiskt kvalitetsarbete

En skolas verksamhet ska svara mot uppställda mål. Som ett led i rektors resultatansvar och uppdrag att särskilt verka för att utbildningen utvecklas, ansvarar rektor för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. För att en skola ska utvecklas måste den fortlöpande pröva sina undervisningsmål och arbetsformer, utvärdera sina resultat och pröva nya metoder.

Som tidigare nämnts genomför Svartbjörnsbyns skola uppföljning och utvärdering av främst svenska, engelska och matematik. Däremot genomför inte skolan en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i alla ämnen så att nya metoder kan prövas och utvecklas. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör förbättra sin uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i alla ämnen och tydligt relatera dem till de nationella målen. Vid intervjuer med personal och rektor framkommer en önskan om att resultaten än tydligare ska ligga till grund för att utveckla arbetssätt och arbetsformer i skolans fortsatta utvecklingsarbete. Vidare

framträder en otydlighet om hur förbättringsarbetet under kvalitetsveckorna är kopplat till upprättandet av kvalitetsredovisningen. Skolan genomför viss uppföljning av elever i behov av särskilt stöd men skolan bör skapa en tydligare systematik i uppföljning och utvärdering av arbetet med särskilt stöd. Inspektörerna bedömer att kvalitetsarbetet bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Den skriftliga kvalitetsredovisningen ska vara ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande kvalitetsarbetet. Redovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Varje skola och varje verksamhetsform ska årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Kvalitetsredovisningen för Svartbjörnsbyns skola motsvarar till stora delar förordningens krav. Utvärdering av likabehandlingsplanen saknas dock, vilket ska ingå i kvalitetsredovisningen. Dessutom måste skolan redovisa i vilken omfattning förskoleklassen har nått målen för verksamheten. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte fullt ut motsvarar förordningens krav. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

2008-09-29 Umeå

Solweig Bäckman

Kristian Hansson